

HÖGSTA DOMSTOLENS DOM

meddelad i Stockholm den 11 juli 2016

Mål nr

B 1346-16

KLAGANDE

KA

Ombud och offentlig försvarare: Advokat ML

MOTPART

Riksåklagaren

Box 5553

114 85 Stockholm

SAKEN

Grov misshandel m.m.

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Svea hovrätts dom 2016-02-17 i mål B 232-16

DOMSLUT

Med ändring av hovrättens domslut bestämmer Högsta domstolen fängelsestraffets längd till 1 år 3 månader.

Högsta domstolen ändrar också på det sättet hovrättens dom att KA förbjuds att återvända hit före den 22 december 2020. Överträdelse av förbudet kan medföra fängelse i högst 1 år.

I övrigt fastställer Högsta domstolen hovrättens domslut.

Högsta domstolen fastställer hovrättens sekretessförordnande.

ML ska få ersättning av allmänna medel för försvaret av KA i Högsta domstolen med 88 910 kr. Av beloppet avser 54 905 kr arbete, 12 758 kr tidsspillan, 3 465 kr utlägg och 17 782 kr mervärdesskatt. Staten ska svara för kostnaden.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN M.M.

KA har yrkat att Högsta domstolen ska bestämma påföljden till ungdomstjänst eller i vart fall till ett kortare fängelsestraff samt att beslutet om utvisning ska upphävas.

Riksåklagaren har motsatt sig att hovrättens dom ändras men har framhållit, att för det fall Högsta domstolen skulle bedöma att KA är under arton år bör utvisning inte beslutas.

Högsta domstolen har meddelat prövningstillstånd med utgångspunkt i vad hovrätten har funnit styrkt beträffande gärningarna.

KA har – förutom frihetsberövandet i Sverige – varit berövad friheten i Norge under två dagar med anledning av misstanke om brott som prövas genom denna dom.

DOMSKÄL

Bakgrund

1. Denna dom avser en person som i Sverige har uppgett sig heta KA, komma från Algeriet och vara född år 1999. Han har tilldelats ett samordningsnummer baserat på den uppgiften. Personens identitet är emellertid inte fastställd och det är inte heller klarlagt hur gammal han är. I länder i Nordafrika och Europa har han förekommit under andra namn än KA och med andra födelseuppgifter. På motsvarande sätt som tingsrätten och hovrätten kommer Högsta domstolen dock att i domen använda det namn som personen har uppgett här.
2. Enligt hovrättens dom har KA gjort sig skyldig till grov misshandel och till narkotikabrott enligt 2 § narkotikastrafflagen. I dessa delar har domen vunnit laga kraft genom Högsta domstolens beslut rörande prövningstillstånd.
3. I fråga om misshandelsbrottet är följande utrett. KA var tillsammans med en kamrat placerad på ett asylboende. En kväll fick de besök av JB och en väninna till henne. De fyra umgicks och drack alkohol. KA rökte också cannabis. KA intresserade sig för JB. Hon avvisade emellertid hans inviter och bestämde sig efter en stund för att bryta upp tillsammans med väninnan. På väg till taxin som de hade beställt tog KA ett tag om halsen på JB och skar henne med en kniv på två ställen i ansiktet, dels på pannans vänstra sida, dels på vänstra kinden i höjd med munnen. Sårskadorna blev inte så djupa, men de

kommer enligt ett rättsintyg som har åberopats att leda till viss bestående ärrbildning.

4. Hovrätten har ansett att straffvärdet av den grova misshandeln motsvarar fängelse i ett år och sex månader. Högsta domstolen ansluter sig till denna bedömning. Det som särskilt medför att gärningen har ett straffvärde som överstiger minimistraffet för grov misshandel, som är fängelse i ett år, är den hänsynslöshet som KA har visat genom att avsiktligt tillfoga JB skador i ansiktet som det kommer att finnas spår av under resten av livet.

5. Straffvärdet av narkotikabrottet påverkar inte påföljdsbestämningen.

Bestämmelser som reglerar betydelsen av den tilltalades ålder

6. På många håll i lagstiftningen finns det särskilda regler beträffande de som är under tjugooett år, under arton år eller under femton år. Bland annat innehåller brottsbalken sådana bestämmelser. I lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare finns det också åtskilliga regler av detta slag. Grunden för särbehandlingen av unga i straffrättsliga sammanhang kan beskrivas i huvudsak så att unga personers större sanktionskänslighet och inte fullt utvecklade ansvarsförmåga, liksom deras behov av att mötas med större tolerans, gör att deras brott bör föranleda lindrigare ingripanden än vad som gäller för vuxna (se NJA 2012 s. 16 p. 8). I det följande ska redovisas främst de regler som kan aktualiseras i ett fall som detta.

7. Ingen får dömas till påföljd för ett brott som han eller hon begick före femton års ålder, 1 kap. 6 § brottsbalken.

8. Om den tilltalade var under arton år när brottet begicks krävs det enligt 30 kap. 5 § synnerliga skäl för att rätten ska få döma till en frihetsberövande påföljd, som i så fall i första hand ska vara sluten ungdomsvård. Begicks brottet efter det att den tilltalade hade fyllt arton år, men innan han eller hon fyllde tjuogoett år, måste det finnas särskilda skäl för att fängelse ska få dömas ut.

9. Enligt 29 kap. 7 § ska, om någon har begått brott innan han eller hon hade fyllt tjuogoett år, hans eller hennes ungdom beaktas särskilt vid straffmätningen. Rätten får då döma till lindrigare straff än vad som är föreskrivet för brottet.

10. Ungdomsvård får tillämpas för den som vid domstillfället är under tjuogoett år (32 kap. 1 §). Men också ungdomstjänst är en tillämplig påföljd för den som ännu inte har fyllt tjuogoett (32 kap. 2 §). Är den tilltalade över arton år ska ungdomstjänst dock tillämpas endast om det finns särskilda skäl för det.

11. Den som var under tjuogoett år vid brottet får inte dömas till fängelse på livstid (29 kap. 7 § andra stycket). Inte heller får beträffande personer under tjuogoett år tidigare brottslighet läggas till grund för sådan skärpning av straffet som kan ske med tillämpning av 26 kap. 3 §.

12. Enligt lagen med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare ska åklagaren underrätta vårdnadshavare och i vissa fall socialnämnden om någon som är under arton år är skäligen misstänkt för brott och även inhämta ett yttrande från socialnämnden. Särskilda regler finns också för domstolens handläggning av mål där unga personer är tilltalade. Vidare gäller bl.a. att för häktning av den som inte har fyllt arton år krävs det synnerliga skäl.

13. Också i utlänningslagen (2005:716) finns specialregler som tar sikte på utlänningsens ålder (se t.ex. 8 a kap. 3 § om utvisning på grund av brott).

Frågan i målet

14. Under brottmålsprocessen och vid påföljdsbestämningen ska det alltså på olika sätt tas hänsyn till den tilltalades ålder, både hur gammal han eller hon var vid brottet och vilken ålder som han eller hon har när påföljden ska bestämmas. Som framgått har KA sagt att han är född år 1999. Det innebär att han skulle ha varit strax över sexton år när brotten begicks. Riksåklagaren har emellertid gjort gällande att det finns tillräckligt underlag för att vid påföljdsbestämningen utgå från att KA var över tjugoett år. Frågan i målet är främst hur påföljden ska bestämmas i de fall där det inte är klarlagt när den tilltalade är född.

Vad gäller beträffande utredning av omständigheter som påverkar påföljdsbestämningen?

15. I brottmål har åklagaren bevisbördan för sådana förhållanden som har bäring på skuldfrågan. Beviskravet har i allmänhet angetts så att det ska vara ställt utom rimligt tvivel att den tilltalade har gjort sig skyldig till den gärning som avses med åtalet för att fällande dom ska få meddelas. Kravet på bevisningen är detsamma i fråga om de rent faktiska förhållanden som ska vara uppfyllda för att ett brott ska föreligga som beträffande det subjektiva rekviset, dvs. gärningsmannens uppsåt eller oaktsamhet. Däremot har beviskravet formulerats något annorlunda när det gäller invändningar från den tilltalades sida som tar sikte på att någon ansvarsfrihetsregel, t.ex. den om rätt att handla i nödvärn, är tillämplig. Om en invändning av detta slag inte

omedelbart kan lämnas utan avseende, exempelvis på grund av den allmänna situation i vilken handlingen företogs, räcker det för fällande dom att åklagaren lägger fram så mycket bevisning att invändningen framstår som obefogad (se t.ex. NJA 1990 s. 210). Motsvarande beviskrav gäller vid straffvärdebedömningen för motbevisning av påstådda förmildrande omständigheter enligt 29 kap. 3 § första stycket brottsbalken, t.ex. att den tilltalade av någon orsak hade nedsatt förmåga att kontrollera sitt handlande (se ”Bajonettmordet” NJA 2013 s. 376 p. 43).

16. Beträffande omständigheter av betydelse för påföljdsbestämningen vid sidan av sådana som har att göra med graden av skuld kan man emellertid inte tala om att åklagaren har en bevisbörda. Inte heller är det adekvat att resonera i termer av att ett visst beviskrav gäller. I stället har rätten ett ansvar för att den utredning som krävs finns tillgänglig. Domstolen är t.ex. skyldig att vid behov begära in yttrande från Kriminalvården enligt lagen (1991:2041) om särskild personutredning i brottmål, m.m. och att besluta om rättspsykiatrisk undersökning (se lagen, 1991:1137, om rättspsykiatrisk undersökning). I vissa fall kan domstolen behöva hämta in yttranden från annat håll, t.ex. från den tilltalades arbetsgivare om det kan antas att arbetsgivaren avskedar henne eller honom om åtalet leder till fällande dom. Regelmässigt ska domstolen också se till att det finns ett aktuellt utdrag ur belastningsregistret.

17. Fastän domstolen alltså har ett ansvar för utredningen av sådana omständigheter som förekommer vid sidan av skuldfrågan, men som inverkar på påföljdsbestämningen, ligger det i många fall på parterna att uppmärksamma rätten på sådana förhållanden som kan ha betydelse. En domstol har generellt sett begränsade möjligheter att vidta åtgärder i syfte att få underlaget för den kommande domen att bli komplett, bl.a. med hänsyn till den opartiska position som rätten ska inta. I vissa fall är det också avsevärt enklare, och också naturligare, att exempelvis åklagaren lägger fram utredning

av detta slag. Rör det sig emellertid om personliga förhållanden hos den tilltalade, t.ex. om kroppsskada till följd av brottet eller hälsotillstånd (se 29 kap. 5 § första stycket 1 och 2 brottsbalken), ligger det närmast på henne eller honom att lägga fram uppgifterna och att sörja för att exempelvis läkarintyg finns att tillgå.

18. Detta innebär att också åklagaren och den tilltalade har ett ansvar för att rättens beslutsunderlag är tillräckligt när frågor som gäller påföljdsbestämningen ska avgöras. Om det underlag som rätten och parterna har tagit fram bedöms som bristfälligt – och domstolen inte anser att den på egen hand bör förordna om den ytterligare utredning som behövs – kan det finnas anledning för rätten att genom materiell processledning uppmärksamma parterna på förhållandet. Det är då naturligt att rätten låter det få betydelse om den part som skulle kunna komplettera utredningen i något hänseende underlåter att göra detta.

19. När det gäller frågan, vilket krav som ska ställas på utredningen för att en uppgift som har betydelse för påföljdsbestämningen ska kunna läggas till grund för domstolens avgörande, är det varken lämpligt eller möjligt att använda det allmänna beviskrav som gäller för den tilltalades skuld. Högsta domstolen har i rättsfallet NJA 2004 s. 702, där frågan gällde om den tilltalade skulle dömas till fängelse eller till rättspsykiatrisk vård, också uttalat att det inte kan ställas upp något sådant beviskrav som gäller beträffande skuldfrågan. Inte heller kan det anses lämpligt eller ens möjligt att tillämpa någon princip av det slag som brukar betecknas med de latinska uttryckssätten *in dubio pro reo* eller *in dubio mitius*, dvs. att det finns en presumtion till förmån för den tilltalade eller för den mildare utgången. I stället är det en uppgift för domstolen att pröva utredningen och bedöma om övervägande skäl talar för att det förhåller sig på ett visst sätt.

20. Den av Högsta domstolen i det nyss angivna rättsfallet anvisade regeln om övervägande skäl passar väl när det kan förhålla sig på endera av två olika sätt. Exempelvis kan den tilltalade bli avskedad på grund av brottet eller trots brottet få behålla sin anställning. Det kan också vara antingen så att den tilltalade drabbas av men av att han eller hon utvisas på grund av brottet eller också är den tilltalades anknytning till Sverige inte sådan att utvisningen utgör ett men som är värt att beakta (29 kap. 5 § första stycket 6 brottsbalken). Regeln passar emellertid mindre väl för avgörandet av vilken ålder hos den tilltalade som ska läggas till grund för tillämpningen av de olika regler för vilka just åldern är av betydelse.

21. Den tilltalades ålder är nästan alltid känd för domstolen. Bara rent undantagsvis behöver domstolen alltså ta ställning till frågan, när den tilltalade är född. Men när oklarhet råder på denna punkt bör förhållningssättet ligga i linje med det som Högsta domstolen har anvisat i 2004 års fall. Emellertid bör domstolen, i stället för ”övervägande skäl” för en av två tänkbara ståndpunkter, när den prövar utredningen bedöma vilken ålder som är mest sannolik. Skulle utredningen i detta avseende tillåta olika slutsatser får den bedömning som är förmånligast för den tilltalade väljas. Detta är i överensstämmelse med grunderna för 30 kap. 4 § första stycket brottsbalken och den allmänna principen *in dubio mitius*.

22. Det sagda gäller dock med undantag för de fall där det inte är tillåtet att döma till påföljd eller att döma till en påföljd av ett visst slag. Vid bedömningen av om den tilltalade har passerat straffmyndighetsåldern, dvs. fyllt femton år, måste kravet på utredningen ställas högre. Det gäller också om domstolen överväger att bestämma påföljden till fängelse på livstid, något som inte får ske om den tilltalade vid brottet inte hade fyllt tjuugoett år. Beträffande

dessa åldersgränser måste utredningsläget vara sådant att det är klarlagt att reglerna inte hindrar den tänkta rättstillämpningen.

23. Vid bedömningen av den tilltalades ålder kan ett flertal olika omständigheter vägas in. Naturligast är att frågan behandlas av domstolen i samband med den genomgång av den tilltalades personliga förhållanden som i princip alltid sker i rättegången (se 46 kap. 9 § rättegångsbalken). Det kan emellertid inträffa att också uppgifter som har lämnats i samband med behandlingen av själva åtalet har bäring på frågan, hur gammal den tilltalade var när brottet begicks. Även sådana uppgifter kan beaktas. Att så sker får dock inte komma som en överraskning för den tilltalade. På motsvarande sätt som beträffande skuldfrågan ankommer det på rätten att se till att den tilltalade har getts möjlighet att bemöta allt det material som sedermera läggs till grund för domstolens bedömning av påföljdsfrågan (jfr NJA 2003 s. 486).

Utredningen i detta fall

24. KA har berättat att han under resan från Algeriet till Sverige har befunnit sig i bl.a. Tunisien och Tyskland. Sedan han i Sverige hade häktats i sin frånvaro befann han sig också under ett par dagar i Norge. I Algeriet och under resans gång har KA använt sig av åtminstone fem olika identiteter med skilda namn och födelseuppgifter. Som äldst skulle han enligt dessa vara född år 1986; han skulle med den uppgiften ha varit 29 år vid gärningen. I Tyskland har han lagförts vid två tillfällen under en identitet som innebär att han skulle vara född år 1988. Vid huvudförhandlingen i Högsta domstolen har han emellertid hållit fast vid uppgiften att han är född år 1999.

25. JB har berättat att KA för henne har uppgett att han är sexton år här medan han är tjugotvå i hemlandet. Det finns inte anledning att betvivla att KA har sagt så till JB.

26. I målet har det åberopats ett utlåtande från legitimerade tandläkaren och rättsodontologen Irena Dawidson vid Rättsmedicinalverket. Irena Dawidson har också hörts muntligen i målet. Underlaget för hennes bedömning av KAs ålder har varit en tandröntgenbild som togs den 3 december 2015. Bilden visar att KAs visdomständer då var fullt utvecklade. Normalt får man sina visdomständer i de sena tonåren, men det finns viss individuell variation. Det finns också etniska skillnader, men enligt Irena Dawidson ”drunknar” dessa i de individuella variationer som förekommer. Vid bedömningen av åldern hos en person med fullt utvecklade visdomständer används sammanställningar baserade på uppgifter om åldern hos personer som hade fullt utvecklade visdomständer (tabellverk). När Irena Dawidson lade ett svenskt tabellverk (Kullman et al. 1992) till grund för bedömningen blev den troligaste skattningen att KAs ålder när röntgenbildens togs var minst 19,2 år med en sextonprocentig möjlighet att han var under 18,2 år och en möjlighet om två och en halv procent för att han var under 17,2 år. Vid jämförelse med ett amerikanskt tabellverk (Mincer et al. 1993) blev den troligaste skattningen minst 20,9 år eller minst 21,4 år beroende på vilken befolkningsgrupp jämförelsen avsåg.

27. I Högsta domstolen har vittnesförhör hållits med dels tandläkaren Andreas Cederlund, som är anställd som sakkunnig vid Socialstyrelsen, dels

f.d. rättsodontologen och docenten Håkan Mörnstad, som också har avgett ett sakkunnigutlåtande i målet. Andreas Cederlund och Håkan Mörnstad har uppgett i huvudsak följande.

28. Andreas Cederlund: Enligt hans uppfattning är det vetenskapliga stödet svagt för att en tandmognadsundersökning ger rättvisande resultat i fråga om den undersöktes ålder. Samstämmigheten mellan olika bedömare är låg – under 80 procent – samtidigt som det subjektiva inslaget vid bedömningen är betydande. Om man utgår endast från sådana tänder som har vuxit färdigt blir dock resultatet säkrare. Sammantaget finns det emellertid sådana brister i de tabellverk som tillämpas att man inte bör använda tandmognadsundersökning som underlag för att bestämma en persons ålder.

29. Håkan Mörnstad: Han bygger sin uppfattning på en lång och omfattande erfarenhet av tandmognadsundersökningar. Han har skrivit ett femtontal vetenskapliga artiklar om ålderbedömningar med stöd av undersökningar av detta slag och ingår i ett stort internationellt nätverk på området. Håkan Mörnstad delar inte Andreas Cederlunds uppfattning. Visserligen kommer man inte ifrån att det finns en viss osäkerhet i fråga om resultatet av tandmognadsundersökningar, men det är ändå en användbar metod för åldersbedömningar. Det har att göra bl.a. med att tänderna mognar i stort sett lika för alla och att tandmognaden är – nästan uteslutande – en funktion av tiden. Om man bedömer bara tänder som är fullt utvecklade är metoden säkrare än om man drar slutsatser av hur nära full utveckling en tand är. Resultatet blir än säkrare om två odontologer oberoende av varandra har gjort bedömningen att den undersöktes visdomständer är fullt utvecklade. I KAs fall är den

röntgenbild som bedömningen grundar sig på av hög kvalitet. Samtliga fyra visdomständer är fullt färdigbildade och frambrutna. Den bästa skattningen är att KA är minst 20,5 år. Irena Dawidson har utgått från åldersuppgifter i det tabellverk som grundas på en mer homogen population och som avser personer med inte fullt utvecklade visdomständer. Hennes bedömning ligger därför lägre och den får betraktas som ganska förmånlig för KA. Det kan tilläggas att en person som likt KA har fullt utvecklade visdomständer med nittio procents sannolikhet har fyllt arton år.

Högsta domstolens bedömning

30. Det står klart att KA hade fyllt femton år när han begick brotten. Något hinder mot att döma honom till påföljd finns därmed inte.

31. KA har inte tillfört målet någon utredning som stöder hans egen uppgift om att han är född år 1999. De förklaringar som han har lämnat till varför han använt olika identiteter i Algeriet och under sin resa till Sverige är genomgående sådana att de inte ger något stöd för denna åldersuppgift. Men det är också så att den utredning som har lagts fram av riksåklagaren inte gör det möjligt att närmare bedöma om någon av identiteterna är riktig.

32. Med tanke på att KA har lämnat så många olika besked om sin ålder finns det inte anledning att tillmäta det som han har berättat för JB någon särskild betydelse.

33. Detta innebär att någon annan utredning av egentligt värde när det gäller uppskattningen av KAs ålder än tandmognadsundersökningen inte finns. Mot bakgrund av vad som har kommit fram i Högsta domstolen

finns det skäl för bedömningen, att en tandmognadsundersökning som är gjord på det sätt som har skett i detta mål – och som grundar sig på tänder som är fullt utvecklade – utgör ett användbart underlag för påföljdsbestämningen när den tilltalades ålder är oklar.

34. Som har framhållits i det föregående är det domstolens uppgift att bedöma vilken ålder som är mest sannolik. Det ska då noteras att två experter, Irena Dawidson och Håkan Mörnstad, vid sina respektive bedömningar har kommit fram till att KAs visdomständer var fullt utvecklade vid tiden för röntgenundersökningen. Med hänsyn främst till vad Håkan Mörnstad har uppgett är det mest sannolikt att KA vid tiden för brotten var strax över tjugo år (jfr punkt 21).

35. Eftersom straffvärdet av gärningarna motsvarar fängelse i ett år och sex månader (se punkt 4) leder KAs ungdom till att ett fängelsestraff bör bestämmas till ett år och tre månader. Någon annan omständighet som bör beaktas vid en tänkt straffmätning finns inte; något beaktansvärt men av utvisningen (se punkt 36) lider inte KA. Vid ett straffmätningssvärde som motsvarar fängelse i ett år och tre månader finns det särskilda skäl för fängelse (30 kap. 5 § andra stycket brottsbalken).

36. Högsta domstolen ansluter sig till hovrättens bedömning att det finns skäl för utvisning av KA på grund av att misshandelsbrottet är så allvarligt med hänsyn till den skada och kränkning som det har inneburit för JB att han inte bör få stanna kvar i landet samt med hänsyn till att det, på grund av denna gärning och omständigheterna i övrigt, kan antas att

han kommer att göra sig skyldig till fortsatt brottslighet här i landet. Återreseförbudet bör bestämmas till fem år och räknas från dagen för tingsrättens dom.

Slutsats

37. Hovrättens domslut ska alltså ändras bara så, att fängelsestraffets längd ska sättas ned till ett år och tre månader och återreseförbudets längd till fem år från tingsrättens dom.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Kerstin Calissendorff, Göran Lambertz, Martin Borgeke (referent), Dag Mattsson (skiljaktig) och Stefan Johansson (skiljaktig)
Föredragande justitiesekreterare: Alexander Nilsson

**BILAGA TILL
PROTOKOLL**
2016-06-15 och
2016-06-16

Bilaga 1
Mål nr
B 1346-16

SKILJAKTIG MENING

Justitierådet Dag Mattsson är skiljaktig och fastställer hovrättens domslut.

Jag ansluter mig till justitierådet Stefan Johanssons skiljaktighet när det gäller påföljden men fastställer hovrättens domslut även i fråga om utvisningen.

Dok.Id 123381

HÖGSTA DOMSTOLEN	Postadress	Telefon 08-561 666 00	Expeditionstid
Riddarhustorget 8	Box 2066	Telefax 08-561 666 86	08:45-12:00
	103 12 Stockholm	E-post: hogsta.domstolen@dom.se	13:15-15:00
		www.hogstadamstolen.se	

**BILAGA TILL
PROTOKOLL**
2016-06-15 och
2016-06-16

Bilaga 2
Mål nr
B 1346-16

SKILJAKTIG MENING

Justitierådet Stefan Johansson är skiljaktig och fastställer hovrättens domslut vad avser att påföljden bestäms till fängelse 1 år 6 månader.

Jag ansluter mig till vad som anförs i domskälen under punkterna 1–30 och 36, men är på följande sätt skiljaktig när det gäller bedömningen i detta fall.

KA har inte, trots att det varit möjligt för honom och han insett betydelsen av det, tillfört målet någon utredning som stöder hans egen uppgift om när han är född.

Det är utrett att KAs tänder vid undersökningstillfället var fullt utvecklade. Mot bakgrund av vad som har kommit fram i Högsta domstolen finns det skäl för bedömningen, att en tandmognadsundersökning som är gjord på det sätt som har skett i detta mål – och som grundar sig på tänder som är fullt utvecklade – utgör ett användbart underlag för påföljdsbestämningen när den tilltalades ålder är oklar.

Som har framhållits i det föregående är det domstolens uppgift att bedöma vilken ålder som är mest sannolik. Det ska då noteras att två experter, Irena Dawidson och Håkan Mörnstad, vid sina respektive bedömningar har kommit fram till att KAs visdomständer var fullt utvecklade vid tiden för

Dok.Id 123357

HÖGSTA DOMSTOLEN	Postadress	Telefon 08-561 666 00	Expeditionstid
Riddarhustorget 8	Box 2066	Telefax 08-561 666 86	08:45-12:00
	103 12 Stockholm	E-post:	13:15-15:00
		hogsta.domstolen@dom.se	
		www.hogstadamstolen.se	

röntgenundersökningen. Håkan Mörnstad har uppgett att den bästa skattningen är att KA är minst 20,5 år.

JB har berättat att KA förklarat för henne att han är sexton år här i Sverige men tjugotvå i hemlandet.

KAs fingeravtryck har återfunnits i Algeriet och Tunisien. I Algeriet har fingeravtrycken angetts tillhöra en person med namnet KR, född den 1 januari 1992, och i Tunisien en person med namnet BM, född den 23 maj 1988. Även om dessa uppgifter sinsemellan är oförenliga och inte ger något besked om KAs identitet eller ålder utgör de, sett i belysning av vad som i övrigt framkommit, ytterligare stöd för att KA i vart fall inte är yngre än tjuogoett år.

Med hänsyn till den utredning som har presenterats i målet är det mest sannolikt att KA vid gärningstillfället var över tjuogoett år.

Hovrättens domslut vad avser att påföljden bestäms till fängelse 1 år 6 månader ska därför stå fast.

Överröstad i denna del är jag i övriga frågor ense med majoriteten.